

پښتو

ولاړېښ

ukhto.net

احساس

محمد عزیز سائر

احساس

محمد عزیز سائر

جان کتاب کور کبل سوات

تذیب احمد جان ایڈیټر اور زحاک اقبال پلاؤ کبل سوات فون: 92 345 951 6961

e-mail: naqibahmed@hotmail.com , naqibahmadjan@yahoo.com

الله ته لاس پټها
يک ځي زما دا کوشش
اوږه ما تو کوډو لفظو
مشتمله دا کلدسته زېږيز
دې لاري اور مخو تمدن
داصلاح ، او غم زېږي
ملت اسلامي دنوي
نسل دهدايت ذريعه
جوړن کړي - آمين
عزیز سائر

احساس

محمد عزیز سائر

جان کتاب کور کبل سوات

نقیب احمد جان اینڈر اور زحاجی اقبال پلازہ کبل سوات فون: +92 345 951 6961

e-mail: naqibahmed@hotmail.com , naqibahmadjan@yahoo.com

تہرون

دخپل پارلار

خدائے بخشنلی
الحاج علی جان صیب

پہ نوم

محمد عزیز سائر

ٲول حقونہ

د شاعر ٲه حق کنبی محفوظ دی

احساس	د کتاب نوم:
محمد عزیز سائر	د شاعر نوم:
ستمبر 2012	د چاپ کال:
جان کتاب کور کبل سوات	د چاپ چارې:
مشرف ٲرنټنگ ایجنسی ٲهٲنور	چاپ خانه:
سعید احمد انجم	کمپوزنگ:
اتل افغان ، فېض خانه سوات	ٲروٲ /نوی امل:
نقیب احمد جان	دیزائن:
500	د چاپ شمېر:
120 روٲی	ٲیه:

جان کتاب کور کبل سوات

نقیب احمد جان اینڈ اورز حاجی اقبال پلازه کبل سوات فون: +92 345 951 6961

e-mail: naqibahmed@hotmail.com , naqibahmadjan@yahoo.com

پېژندگلو

نوم	:	محمد عزيز
قلمی نوم	:	سائر
د پلار نوم	:	ارواښاد الحاج علي جان
د زېږون نېټه	:	۱۹۷۲ع
زېږون ځای	:	جوړ بونېر
استوګنه	:	جوړ بونېر
تعلیم	:	ایف اے / دولسم
تنظیمي تړون	:	سابق صدر سالار پښتو ادبي
ای مېل	:	تولنه جوړ بونېر azizsaaer@yahoo.com

د کتاب موندلو درکونه

- د لن کتاب کوډر کپل سوان
- سالار پښتو ادبي تولنه (مرکزي دفتر) جوړ
- سالار زنی سټېشنري جوړ بوډیر
- علی کتابتون ، فیض خانده (اتل افغان)
- پښتو اکاډمۍ د کابل

باسمه تعالی

احساس ته کتنه

د انساني ژوند د ابتدا نه وروستو
انساني ټولنې په زمکه خوړېدې او روړو
ئې د ژوند ژواک وسيلې په لاس راتلې چې
تر ننه پورې دغه وسيلې په ارتقائي شکل
کېنې دوام لري . دغه شان د ژبې پر مختگ
د انساني ټولنو سره وړاندې روان وو—
انساني ټولنې خوړونې کولې او په ډلو ډلو
تقسيمېدې چې د يو بل سره ئې جغرافيايې
پريکړه کېدله . په ځان ځانله زمکه
انساني ټولنو د خپل معيشت، ثقافت،
تمدن، سياست سره د ژوند سفر شروع کړو—

خود دې ټولو خبرو سره د کائناتو حقیقې
خالق انسانانو له دوه داسې د ژوند پېمانې
په لاس ورکړې چې د نورو مخلوقاتو نه ئې
په ځانگړې توگه بېل او غوره وگرځولو- چې
هغه ژبه او شعور وو.

ژبه د شعور د محرکاتو انځور جوړوی او په
دغه انځور کېنې د ژوند ساه پوکې. شعور
او ژبه د انساني ټولنوپه وده او پرمختگ
کېنې کره رول لوبوي. د خپلې ژبې سره
مینه د انساني فطرت په خټه کېنې اغېزلی
وي. او کوم قامونه چې د خپلې ژبې سره
مینه پرېږدي. او د نورو قامونو په ژبه وئيلو
ويار کوي. هغه د خپل ماضي د تجرباتو
مشاهداتو نه محرومه پاتې شي. ځکه چې
ژوندې قامونه د خپل ماضي د ترڅو خوږو
تجرباتو سره د خپل راتلونکي وخت
(مستقبل) په پوره توگه تيار کوي، زمونږ
پښتو ژبه د پنځوو زرو کالو زوړ تاريخي
بنسټ لري. خود بد قسمتي نه پښتون قام

لکه د بل مشال د وختونو د طوفانونو په زد
 کښې را روان دے. چې د دې ژوندی قام
 ثقافتی او تاریخی نسخی د بهرنی یلغار په
 وجه مسخ کړې. په ژبه او قام مټین دا سې
 ښاغلی د ستائینې وړ دی. چې د بهرنی
 عسکری او ثقافتی یلغار په طوفانونو
 کښې د پښتو روایات ثقافت او ژبه ژوندی
 ساتی د برصغیر مسلمانانو شاعرانو که په
 خپلو تحقیقی فن پارو کښې د ژوند د
 مختلفو اړخونو ذکر کړے نو بل خوائې د
 پندو نصیحت تصوف او د دین اسلام د
 پاکو احساساتو افکارو د قلم په ژبه تبلیغ
 کړے دے. زمونږ د پښتو ژبې د ادب
 جولی هم د داسې شاعرانو نه ډکه ده. چې د
 هغوی شاعری د ژبې د خدمت سره سره د
 دین اسلام د احکاماتو پوره پوره عکاسي
 کوي. لکه د رحمان بابا شعرونه علماء دین
 د خپل وعظ و نصیحت په وخت کوي. شعر
 د عربي ژبې توري دے چې د شعور د مادې

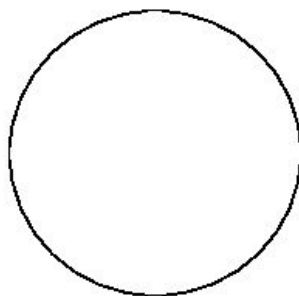
نه وتې د ډې نو پکار ده چې داسې شعور دې
 د خپل قام او د دين اسلام په کار راوړي او
 شاعر دې د مقصدیت په چوکاټ کېنې
 دننه شاعري وکړي زه د عزيز سائر صېب
 دې کوښښ او زیارت ته په درنه سترگه گورم
 چې په نننۍ دور کېنې د هغه شعري ټولگه
 د پند و نصیحت تصوف ، اخلاقیاتو ، او او
 د دنیا د بې ثباته ژوند هنداره ده. زما په
 تنقیدي نظر کېنې د هغه دا شعري ټولگه
 لږه د ادبي لوازماتو او فنی کمونېکار ده.
 ولې دا دهغه وړمبۍ تخلیقي او شعري
 ټولگه ده طمع لرم چې هغه به په راتلونکي
 وخت کېنې د شعري لوازماتو خیال وساتي.
 چې د یوښه شاعر د پاره دغه لوازمات ډېر
 ضروري دي.

په ډېره مننه

رحیم شاه رحیم

صدر سالار پښتو ادبی ټولنه

بونه ۷ جولای ۲۰۱۲ع

عزیز سائر اود هغه احساس

کله چې د انسان ذهن بالغ شی نو د ده
احساس را بهر شی . نو که د ده د نظر مخې
ته هر څه راځي دے ورته په دغې نظر گوری
او خپل ټول ماحول دې ته هڅوی .

چې نور کتونکی هم په دې پوهه شی . ولې
 عزیز سائر سره د خپل احساس نه علاوه بله
 لار نشته چې دا خپل چاپیریال آماده کړي .
 ځکه نو زما په خیال چې د عزیز سائر دا
 احساس کوم چې ستاسو له پامه تېروی
 باید چې د اولس او د پښتو مټین د دوی د
 زیار په پوره ډول مرسته اوکړي . ولې چې
 عزیز سائر په خلاص مټ د خپلې مورنۍ
 ژبې خدمت کوی . اگرچې دا وړمې کتاب
 دے چې اولس ته ئې د احساس په نوم
 راوړی ، خو په شاعری کښې ئې هاغه
 بخږی ځلېږي کوم چې به سبا ته د نوی نسل
 د کامیابی سبب اوگرځي .

په ډېره پښتنه مینه !
 خادم یوسفزی ، مردان

احساسات

گران عزیز سائر چي دا وخت تاسوته د خپلو احساساتو وړاندې کولو په هڅه کښې دے. ما ته ئې پرې د خپلو محسوساتو د اظهار موقع راکړه. هر څوک زما د مشورې برعکس ښاغلي خپل احساسات اړومرو چاپ کول د پښتو ادب په ټول کښې اضافه نه بلکې د خپلو محسوساتو څرگندونه گڼي ولې زما په نزد او دا حقيقت هم دے چې د نن پېښې، واقعات او حالات د سبا د پاره تاريخ وي نو په دغه اړوند دا محسوسات چې په فني اعتبار د درنښت او ارزښت کمه محسوسوي نو د سبا څه چې د نن د يو محقق او نقاد د پاره د سواليه نڅښې موقع په لاس ورکوي. د ښاغلي عزيز سائر خيالات د ستايني وړ دي. اتفاق او اختلاف ورسره د هر چا حق دے. خودا حقيقت دے چې د ښاغلي ليکوال په سينه کښې يو درد مند زړه دے چې

د خپل کور کلی ، پولې پټې نه واخله تر نړيوالو پېښو
پورې ئې په هر مظلوم زړه درېدلې دے. او د هر
مظلوم احساسات ئې محسوس کړې دي بلکې په هر
قدم ورته څرېکه څرېکه احساس کېږي.

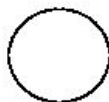
زما دا څو کرښې د عزيز سائر د ادبي وزن په
تول کښې د گيتۍ اچولو د پاره نه دي بلکې د پښتو د
ټکو تورو په احترام کښې د مينې د احساساتو اظهار
دے. ښاغلي عزيز سائر ته خپلې ښکې مشورې او
انتقادي رائے په خلاص مټ راواېږئ په دې چې هغه
ئې په رانه وچولي د قبلولو څرگندونه کړې ده. او د
کومو په رڼا کښې چې به خپلو راروانو تخليقاتو او
احساساتو له د فن په گومنځ څه سينگار کوي.

په درناوي

شېر زمان سيماب

تانه ملاکنډ

۲۷ اگست ۲۰۱۲ع

دا کتاب چي ستاسو په لاس کښي دے
 زما دلري د تره د زوي خود يوسوچ او
 فکري شراکت په وجه په زړه پوري ، د رور
 عزيز سائر سکنه جوړ د حساسيت او
 درد من زړه اواز او تخليق دے ماته ئي د
 خه ليک په غرض راکړو اګر چي زه د دې
 لار ځلنده واقف کار نه یم چي د قافيو او د
 ردیفونو اصلاح يا ستائنه او کړم خود فکري
 اشتراک په نتیجه کښي ما صرف د هغه
 فکر او غرض باندې نظر او کړو او دې
 مقصد ته ورسېدم چي شاعر د ژوند اصل
 حقيقت خپل او د رب حشيت او رشته
 واضحه کړي ده او عام انسانيت ته ئي د
 هغوي مرض او علاج په ګوته کړي دی نو ما
 پرې هم دا رنگ د ليکلو توکل او کړو.

شاعر د گلدستي په صفحه نمبر 49 زما
ورور په عنوان د قران حديث په رڼا کښې د
خپل فکر او د امت مسلمه د وحدت اظهار
په زړه رابښکونکي انداز کړې د لکه چې
وائی.

چې په ژبه ئې کلمه د لا اله ده
زما ورور دې که پښتون دې که گوجر
چې دا قدر مشترک نه لري څه ئې کړم
که پيدا مې وي د تن او د ځيگر

دغه شان په صفحه نمبر 33 د امت مسلمه د
شان وضاحت او دننۍ پستۍ او انتشار
فرياد څه دا رنگ کولو باندې د بيداري
درس ورکوي. وائی

چا پکښې علم د قوميت دې اوچت کړې
څوک د سره تير دې په امين به کوې مړې
د چا پکښې په ژبه د اکبرو ترانې دي
او څوک قبر پرست دې او د چا نه پيرزړه وړې

منونکې د بل چا دے تش په ژبه ئې رحمان دے
عمل ته چې ئې گورمه نو عقل مې جبران دے

دا رنگې شاعر د کائناتو په صنایع د
صناع د تعریف سره ددې نه ظاهريدونکې
حکمت او سبق ته اشاره کړې ده.
لکه چې وائی

په بدلون کښې لوئې سبق دے
چې پوهه پرې نۀ دے بس احمق دے
او ورسره د ژوند حقیقت او حیثیت څۀ دا
رنگې ښائی

ژوند تېره خنجر دے پرې غوڅېږمه
لاس راکړئ همزولو پرې غورزېږمه
او یاد عمر زغل او ښمگرتیا څۀ داسې
واضحه کوی

چا وې ځوانی به راځی ډېر ئې په طمع ووممه
سترگو مې لار څارله خو په زړه جمع ووممه
خو طمع طمع کښې زۀ ښۀ په دھوکه پاتې شوممه

خه مې غوښتل د ربه اودا زه خه پاتې شومه

شاعر د دنيا حبثيت د انسان تنگ نظري او
کم فهمي او د ژوند حقيقت او د رب
کائنات د حبثيت په دلسوزي سره د
واضح کولو خواري کړي ده. د يو بهترين
ناصح او واعظ کردار ئې ادا کړې دې او
کله د ويخولو د پاره لکه په سترگو کښې د
گټې ورکولو شان تومب ورکړې دې. لکه

سوچ او که ځان غافله خه له ته راغله وې
بيا په خه مقصد په رتبه غوره گرځېدلې وې
دا خه اوشو په تا چې تابعدار د معصيت شولې
رسی د اخرت شلوې او ښکار د عصبيت شولې

خو شاعر صرف د فرياد ژبه نه ده خپله
کړې چې تشخيص کوي او علاج نه
درېښايي بلکه د استقلال او د جهد مسلسل
دارو درمل هم ښايي او وائي چې صفحه
نمبر 69/70

غاپی سپی به غاپی ترینه مه کوه خطر
 خه په خپله لاره په منزل لره نظر
 شاهین ئې د اقبال لږ نظرونه عقابی لره
 هدف ته رسېدو ته دې په زړه کښې بی تابې لره

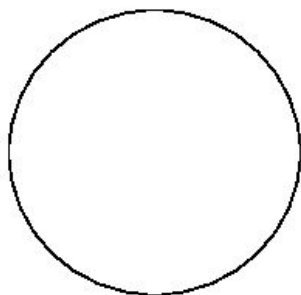
یا په صفحه نمبر 72 قران طرف ته دعوت او
 د علاج په توګه داسې وائی

دا ائین دے دا دستور دے دارنا ده دا یو نور دے
 هر عاقل پرې بنه پوهیږی چې خاوند لږ د شعور دے

الغرض دا چې شاعر د اقبال ، رحمان بابا
 او د حافظ صاحب الپوری لکه زما غوندې
 غائبانه روحانی پرسوز شاګرد ښکاری زه
 به ورته داسې اووایم

هم ډیوه شه هم لالتین شه هم بجلی شه
 رڼا نمر شه هم شه سپور ځی هم سپور ځی شه

شمس الرحمن شمس ایډوکیټ
 بازار ګڼه بونډر

خپلې خبرې

گرانه وروره! د احساس په نوم دا کوم کتاب
چې ستا په لاس کېږي د مې، دې ته زه د
خپلو خیالاتو او احساساتو مجموعه وایم د
شاعري نه. ولې چې شاعري د فن او د

حکمت یو داسې سمندر دے چې د هغې
 د غورځنگونو او د موجونو سره تاؤ راتاؤ
 کېدل، یالوې کول کم از کم زما د وس
 خبره نه ده. په دې حقله راته ځان بالکل
 نابله، ناهنجاڼه او پیاده ښکاری، او
 داسې گڼم لکه چې زه په ساحل ناست یم او
 د وریاه د سمندر د موجونو نظارې او
 تندارې کوم. په دې وجه نقائص به ډېر وی.
 کمی به بېسیاره وی د کتاب په ځنې
 ځایونو کېنې به د شاعری د ادب و خیال نه
 وی ساتلې شوې. چې په هغې زه بڅښنه
 غواړم. او ورسره الله رب العزت ته لاس په
 دعا یم چې زما دا کوشش او په ماتو گوډو
 لفظونو مشتمله زما دا گلدسته زمونږ د بې
 لارې او رنځور تمدن د اصلاح، او د غم
 زیلی ملت اسلامی د نوی نسل د هدایت
 ذریعه جوړه کړی. امین ثم امین

ستاسو ورور

محمد عزیز سائر جوړ بونېر

شروع ڪو مڙهه ٻانڊي د رب ذوالجلال
چي مالڪ دے د مشرق مغرب جنوب او د شمال

د رب ستائينه

زه که مابښام او که سحر گورمه
کل جهان ستا په رحمت تر گورمه

که دې په پورته په اسمان کړم نظر
یا دې چاپېر په گلستان کړم نظر
زه که دې دشت او که بحر گورمه
کل جهان ستا په رحمت تر گورمه

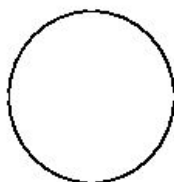
که ځای په ځای ولاړ دنگ غرونه گورم
یا دې په زمکه گل باغونه گورم
پکښې هر نوع خواږه ثمر گورمه

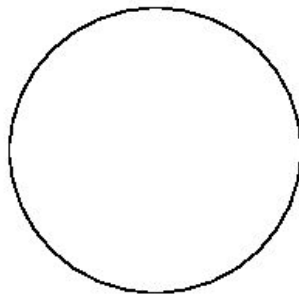
کل جهان ستا په رحمت تر گورمه

کله کړې شپه او کله ورځ کړې په مونږ
کله کړې شين کله وريځ کړې په مونږ
ستوری ، سپوږمۍ او کله نمر گورمه
کل جهان ستا په رحمت تر گورمه

هر یو ذی نفس ستا قدر تونه ستائی
مارغان لگیا دی ستا حمدونه وائی
تارو ، زرکان او که تیت تر گورمه
کل جهان ستا په رحمت تر گورمه

وائی سائرد قدرتونو رب ئې
د کل هماؤ صفتونو رب ئې
تابع هر شې دې دامر گورمه
کل جهان ستا په رحمت تر گورمه

حضرت انسان او وابنه

امد ونبو بوتي ته خو غوره ئې زمانه
زرغون شې او رودل شې فنا شې د دنيانته

نه درسره ژوند کښې څه فکرونه او سوچونه شته
خانده خوشحالېږه نه خوتالره زغمونه شته
نه پردی خپل د لاسه ستا په زړه داغونه شته
اونه درېسي شاته په اخر کښې حسابونه شته

نہ گیلی لرمے تہہ د رقیب او د جانانہ
زرغون شی او رودل شی فنا شی د دینانہ

نہ خوف کرد سبا لری او نہ جوار غنم لری
نہ وینہ خوشحالی وختی او نہ دائمی غم لری
نہ دہی شوک بد خواہ شتہ دے نہ چرتہ صنم لری
نہ دہی شتہ پہ زہ خفگان نہ سترگو کنبی نم لری

خومرہ بختورئی چہی بی نیازئی د ہر چانہ
زرغون شی او رودل شی فنا شی د دینانہ

زہ ووم د خاوری جوہ خورب عالم کنبی برتر کرے ووم
تابع وو زمکہ اسمان زما او زہ ئی امر کرے ووم
بیاد وړاندی وروستو پہ دستورئی خبر کرے ووم
د سر نہ ترد پینو پوری احسان کنبی ئی تر کرے ووم

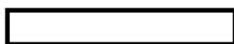
خونشته بل زمانہ پہ دنیا کنبی بی احسانہ
زرغون شی او رودل شی فنا شی د دینانہ

ما مې هدايت د خپل خالق نن په شا کړې دے
 منصب مې خلافت وو خونن ما بښه رسوا کړې دے
 هر ځائې اه و بکا ده ما جهان په غوغا کړې دے
 جن و انس ئې څه کړې ما هر جنس په ژړا کړې دے

نشته دے بل کار مې ما سوائې د دغا نه
 زرغون شې او روډل شې فنا شې د دينا نه

يو راهې بې منزل يم په ځان باندي جبران يم
 ژوند تېر مې شو په اور کښې اوس اخر له پريشان يم
 کوز سترگې به يم هغه وخت باغی د خپل سلطان يم
 سائر وائي شعور لرم اخر حضرت انسان يم

تش په دې طمع اوسېږم چې مې رب دے مهربانه
 زرغون شې او روډل شې فنا شې د دينا نه

بې وسې

مهربه لب یم او رشتیا هرگز وئیلے نه شم
قابل د مرگ وی د خان سپه زه ئې گنځلے نه شم

تاؤ مې هر وخت وی زولنې د مجبورئ د ژبې
منلے غل وی خوزه غل په غل بللے نه شم

وائی پوهان ځی غوایان مدام د زورور په لوړه
چې شپې ته ورځ او وائی بیا ئی شپه کولے نه شم

په چاپېرچل کنبې چې مې گورم ډېر بتان وینمه
خو ابراهیم نه یمه یو ترې ماتولے نه شم

چاته که کومه نن د عقل او نصیحت خبره
بیا د گربوان مې نیسی خان ترې خلاصولی نه شم

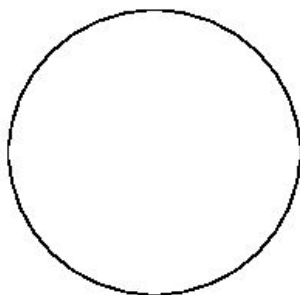
بد خواه لاسونه بښه په نره مې چمن تالا کړو
په نوم باغوان یمه زه دغه لاس نېولی نه شم

لارې فنا شولې، د حق او د انصاف غلغلې
تورې تیارې دی، خوزه شمع بلولې نه شم

سah مې ډوبیږی یو سپېره د ساه ډوبی فضا ده
غواړم ژړا په چغوگنه ده ژړلې نه شم

خفه په خپله بې وسې یم ربه دا څه او شو
وومه سردار د عالم، خونن سترگې غړولې نه شم

بل فکر دا چې څه به کیږی د حشر په مقام
ته به حساب غواړی او زه سائر به ئې درکولې نه شم

د سپرلی بادونه

څومره خواږه دی د سپرلی بادونه
سپری په څانگو کښې غوټۍ گلونه

د هر ذی روح په مخ خندا گلیږی
هېرئې وختی دی د خزان غمونه

را ماتي مسـتي هواگـاني شـولي
 په سرد زمـكي خنداگـاني شـولي
 وركـي د ويـخ نه ژړاگـاني شـولي
 تودې سـيني وروستو شاگـاني شـولي
 ويجـاري سـيمي بـني ودانـي شـولي
 ويـخي د ژوند تمناگـاني شـولي

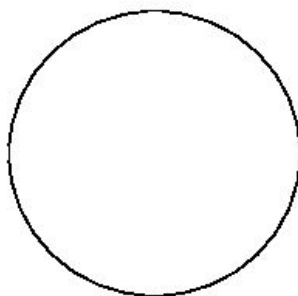
فضا كـبي الوـزوي عـجب رنـگونه
 بـيـكـته په زمـكه شور كـوي سـينـدونه
 بر د نـخـتر په غـره كـبي وائي نـغمـي
 خـانگـي په پاڼو پـتـوي مـخـونه

بـني رنـگـينـي دى بـنـه رونـق دـي
 گـل په قـدم قـدم نـن پـر قـد دـي
 خـوشـحال افـق او شـفـق دـي
 هـر وـلـاړ غـر زـر قـد دـي
 چـي پـوئـي پـرې نـه دـي بـس احمـق دـي

دا په مخلوق دی د خالق رحمونه
 لږ دې کولاًؤ کړه د مزغو د درزونو
 فضول چغاري د مرغومو مځنه
 وائی په خپل زبان د رب حمدونه

کله وې شین جهان پر قیږی
 یا په شیبو باران وریږی
 اوبه د گټو ونه زریږی
 شینکې په لومو کنبې توکیرې
 په میدان شین قالهن غوړیږی
 پکنبې تک سپین غاتول ځلیږی

مست موسم دے مست ئې دی خوندونه
 ځکه سائر اولیکل مست بیتونه
 سربه سجود شود الله په حضور
 بیائې کړه پورته په دعا لاسونه

د نن مسلمان

هسې په ظاهره خونن هريو مسلمان دے
عمل ته ئې چې گورمه نو عقل مې حېران دے

دا هغه امت دے چې عالم کښې غوره شوے
خونن ئې هريو فرد د نيغې لار په ډډه شوے

دروغ ئې کاروبار دے حرام ئې خوراکه ده
د سر نه ترد پښو پورې په گند کښې غوږه شوے

نن دده ټول ژوند د سنت رد قران دے
عمل ته ئې چې گورمه نو عقل مې حېران دے

د گورې نه خو خوږ دے خو عمل کښې ئې د هوکه ده
دے پې که درله راوړې ته به وائی ټوله اوبه ده
په مرچو مصالحو کښې استاد د ملاوت دے
په چائے کښې ئې شامله د چنې توره بوره ده

د دې عمل د لاسه خور سوا په ټول جهان دے
عمل ته ئې چې گورمه نو عقل مې حېران دے

چا پکښې علم د قومیت دے اوچت کرے
څوک د سره تېر دے په امین به کوی مړے
د چا پکښې په ژبه دا کابرو ترانے دی
او څوک قبر پرست دے او د چا نه پیر زړه وړے

منونکې د بل چا دے تش په ژبه ئې رحمان دے
عمل ته ئې چې گورمه نو عقل مې حېران دے

امی دے که ملادے یا خان دے که نوکر دے
په گډه وډه سرد دے هغه پلار دے که پسر دے
شېطان د خواهشاتو هر وخت ئې په سر سور دے
تعلیم د اسلام خه دے نو ددې نه نا خبر دے

خکه مقدر د ده شکست په هر میدان دے
عمل ته ئې چې گورمه نو عقل مې حېران دے

خه عجیبه مایوسی ده کل پوهان د ملت ژاپی
په بارگاه الهی کښې دوی اصلاح د مومن غواړی
بدبخته دے د تخت نه په تخته راغورزېدلې
د دنیا د هر اړخه نن ورپړی په ده کانی

سائر د غمه اوچ شو ټول وجود ئې په لېزان دے
عمل ته ئې چې گورمه نو عقل مې حېران دے

نظم

ووم وړو كې په كوټو بڼه لوبېدم
د دنيا په سود او بود نه پوهېدم

د خپلوانو مينه ټوله راسره وه
لكه شمع په محفل كې بلېدم

خوشحالي وې رنگينۍ زما په سروې
ورځ د ورځې په بدن به غټېدم

بڼه خوراك او بڼه پوشاك مې كمزورى وه
شنه ورشو وه لكه گل به خړېدم

ارمانونه ډېر په زړه مې رادلې وو
خه پوره شو خه ته زه به کړېدم

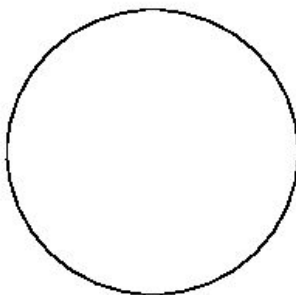
شرنگ پرنگ زما رواج وو تهذيب نه وو
اوتش په توره په برقابه خنډېدم

خو چې مې عمر د خلو بڼتو درشل پار کړو
نو روړو بيا په هر راز اورسېدم

د شعور غشو په زړه سورې سورې کړم
خرمن مې شوه نرۍ او په هوا اوگرېدم

لږ ساعت لکه طاؤس مې پښوته پام شو
بيا په سلگو سلگو په ځان اوژرېدم

ما سائر سپرلى ليدلې وو خزانې خبر نه ووم
خو خزان چې کله راغې وومه گل اودوړېدم

ژوند

ژوند تېره خنجر د ۛ پرې غوڅېږمه
لاس راكړئ همزولو پرې غورزېږمه

ژوند خود نيا دنگې كمړې دى
يال كه د ويل كندې جورې دى
گرځمه په پال ډېر پرې ويرېږمه
لاس راكړئ همزولو پرې غورزېږمه

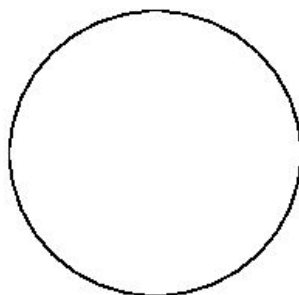
گېر چاپېره تاؤ مې غنې جاپړې دى
زه يم مه مجبور زما پرې لارې دى

خان کرمه راتول گنې شو کپرمه
لاس را کړئ همزولو پرې غورزېرمه

دلته خو رنگ رنگ مصیبتونه دی
لږه خوشحالی ده ډېر غمونږه دی
بلې دی لمبې زه پرې سوزېرمه
لاس را کړئ همزولو پرې غورزېرمه

ډکې ئې د مکر ادا گانې دی
خلې خندوی زړه کنبې ژړا گانې دی
ښه د فریب ژوند د پرې غولېرمه
لاس را کړئ همزولو پرې غورزېرمه

پام کوئ ملگرو چې خطا نه شی
دا دنیا فانی ده پرې شیدا نه شی
زه سائریم ډېر چې پرې غوړېرمه
لاس را کړئ همزولو پرې غورزېرمه

نا خوبه زړه

که گبین خورم خدائے گوزړه مې نه خوبه پری
خه ژوند دے خو تېرې شپه کېرې سبا کېرې

نه عمر کېنې برکت شته نه ژوند کېنې خه لذت شته
کلونه میاشتي ورځې لکه باد په شان چلېرې

ورک مشر کنبې شفقت شو او کشر کنبې عزت شو
د چا څنگ له چې ځمه واورئ حلق مې ترخېږي

خپلوان مې د لالچ دی، هغه غټ دی او که کچ دی
د زړه غوښې خورومه پرې بیا هم مې نه خپلېږي

په مخ مې ټول صفت کوی په شا مې بیا غېبت کوی
نه فکر آخرت شته نه خدائے نه دوی ویرېږي

تش بغض و حسد دے نن او هر سرے بد بد دے نن
د ورايه راته خاندی خو په زړه کنبې به پرسيږي

د دروغو حکومت دے یو لومے منافقت دے
په زړه کنبې لری یو څه په خله بل څه بیانېږي

څه جوړه دا دنیا شوله پکنبې ختمه تنگ وفا شوله
خوشحاله احمقان دی خو سائر پکنبې ژړيږي

خوانی

خه مې غوښتل د ربه او دا زه خه پاتې شوم
خوانی مې تېرو تله او زه هغه پاتې شوم

چا وې خوانی به راځی ډېر ئې په طمع وومه
سترگو مې لار څارله ښه په زړه جمع وومه
خو طمع طمع کښې زه ښه په دھوکه پاتې شوم

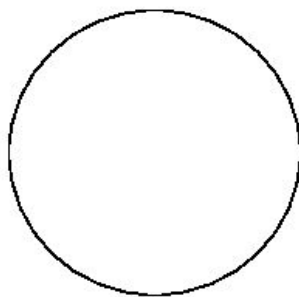
ما وې سپرلې به راشی او ښکلې گل به شمه
خه ځانگې وانگې به شم او یو په سل به شمه
خو چې سپرلې تېر وتو نو ښه اوده پاتې شوم

ما وې هغه به کووم ، او ما وې دا به کووم
هم د اخر فکر وو هم دې دنیا به خوړم
خو هيڅ مې او نه کړلو تش په وعده پاتې شوم

شينکې يو خو ورځې وو اوس په رورو اوچېرم
سرځی مې لاره د مخ او په رورو زېږېرم
هوا مې وړې او راوړې نرې وانبه پاتې شوم

غوليرئ مه په ځوانۍ لږ اختصار ئې گورئ
راځی په پل د ميگي د تلو رفتار ئې گورئ
پاتې د زغل نه شئ څنگه چې زه پاتې شوم

سائريم گورم ځان کښې ښکاره اثار د خزان
پرزه پرزه د بدن مې کړې اظهار د خزان
سر مې گنجې شو گورئ پاک د وينته پاتې شوم

د کار یو خو خبرې

که ځان دې خاورې ننه کړو نو چرې گل به ننه شي
الف تنها به ئې تل، او شمار په شل به ننه شي

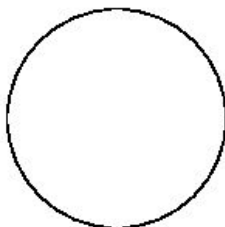
دروغ تېرم په ژوند کېنې رشتیا رڼا او منه
که د احساس دې لرو، نو یاد په غل به ننه شي

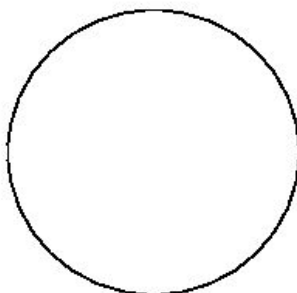
مدام کره گلونه بیا ټول گلونه اخله
او که دې کرلې غنې بچ په خه ول به نه شي

په پښه ور کره سینه ځان ته پتون پاتې کره
که وهی ځان ته کشی نو یار د بل به نه شي

په کت کښې پرېږده بر سر پیا نر مه مکتب او گنه
که شوې ډاثرکت صوبیدار پوهه په چل به نه شي

دا خود کار خبرې سائر ته ئې پلار ښودلی
وې زویه عامل شه په دې خوار په ازل به نه شي

استوگنه

ده مې استوگنه د پسانو او گلانو سره
په خصلت نور څه دی په نوم د انسانو سره

وومه نادان ما خو وئیل چې صالحانو کښې یم
ژوند د دنیا به وی جنت په جنتیانو کښې یم
کوی هر لاس به نیکی ما وی نیکانو کښې یم
وائی به هره خله رشتیا په صادقانو کښې یم

نه ووم خبر چي یم د بدو بلاگانو سره

دلته اوسیری خو انسان، انسانیت نشته دے
تشی خبری دی د خلی خه حقیقت نشته دے
سپینی جامې دی په هر تن خو شرافت نشته دے
ډک دے د بغض نه هر من او اخوت نشته دے

خدايه کېښوتې یمه د سمو شوداگانو سره

جوړ محفلونه خائې په خائې دی غیبتونه کوی
د بل به سپکه وائی، او خپل صفتونه کوی
رونږه په مېنځ کېښې مرور دی بد نیتونه کوی
خوابښې د انگور ده خفه ژاړی ویرونه کوی

چي خپل بچی خوری یم د هغې خامارانو سره

خوک بد عمله دی بی حده مور او پلار تنگوی
 خوک مروت نه پېژنی خپل رشته دار تنگوی
 خوک په رڼا ورځې لگیا وی د قوم لار تنگوی
 سوچ د محشر د حساب نشته بڼه په جار تنگوی

شپه مې راغلی ده د داسې غاصبانو سره

ډېر دی را داؤ کړی په بنادی کښې وائی خپل یمه زه
 چې سخته راشی ځوان به وائی تکره د زغل یمه زه
 ډېر د موعدي او کړی سحر وائی اتل یمه زه
 خو چې ما بنام شی وائی هغه نه یم بل یمه زه

ډېرې پېښې دی د پیتاؤ د شادوگانو سره

یو بل په تشو کښې وهی او په وړو کوی جنگ
 کله کله دا شرمېدلی به په سپو کوی جنگ
 چې نور څه نه مومی د جنگ نو په وینو کوی جنگ
 یا به چرګان کړی بهانه یا په اوبو کوی جنگ

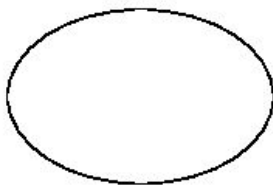
دلته خو ژوند تانتې جوئيل دى دهاتيانو سره

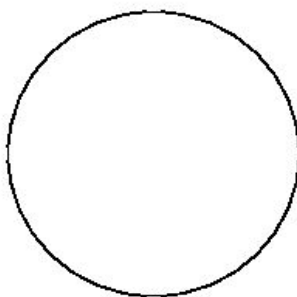
خدائے گو حجرې ته که ورځم يا که بازار له ورځم
دا مې يقين وى چې زه يو نمبر مکار له ورځم
ظلم روا دے په هر لور که هرې لار له ورځم
خورمه په تول کښې گذار جخت که دکاندار له ورځم

وينم چرې په ترڅ کښې زه د قصابانو سره

وائى سائر په داسې کلی او په ښار څه کړم
چې پټې هنجې خرڅوى په نوم عطار څه کړم
په اور د حسد سوزېدلې رشته دار څه کړم
يا چې وفانه پېژنى په هاغه يار څه کړم

زړه ده چې کډه کړى په سر ځى د پېريانو سره

زما ورور

په دې نه يم چې دلردے که د بردے
يا اوسيرې د دنيا په هغې سر

چې په ژبه ئې کلمه د لاله ده
زما ورور دے که پښتون دے که گوجر

چې دا قدر مشترک نه لری څه ئې کړم
که پیدا مې وی د تن او د ځيگر

ذات، پات او تور وسپين مې معيار نه دے
نه قائل يم د کمتر او د بد تر

ټول ملت وائی د يو جسم په شان دے
دا تعلیم مې دے د بنکلی پېغمبر

زه سائر وایم چې ځان به پرې قربان کړم
او په دې لوظ به ولاړ يم لکه غر

شمع

تورې تيارې دې پاڅه سبا کړه
اے مسلماننه شمع رنځا کړه

پاس د اسمان لمنې سرې دې
شپه ده په زمکه تيارې خورې دې
حق پتوی مخ د لکیر ولاړ دے
باطل گدیږې بنی ئې چرچې دې

مخلوق ژپړې ته ئې په خدا کړه
اے مسلماننه شمع رنځا کړه

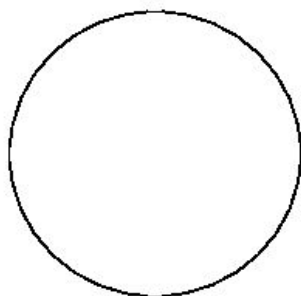
يو ظلم زور دے يو استحصال دے
هر خوا ته خور يو د مکر جال دے
چې بنه سر دے نو بنه کړېږي
چې نه سر دے خاوند د مال دے

د مسوا تو پورته صدا کړه
 اے مسلماننه شمع رڼا کړه

غرونه، سمونه او بوټي کاني
 په زړه غمژن دی په ژړا ژاړی
 سترگې په لار دی ستا لارې څاري
 عادل عمر بل دنیا له غواړي

پوره د دوی دا نیک تمنا کړه
 اے مسلماننه شمع رڼا کړه
 لږل او راغلل د پر نظامونه
 خو بناد ئې نه کړل خوار قسمتونه
 خاورې سائر هم د ظلم بنکار دے
 په تائي ايښودی خپل نظرونه

د ده قبوله دا التجا کړه
 اے مسلماننه شمع رڼا کړه

دنیا

اویزان د کمر تل شوم، چي مئین دې په اوربل شوم
ننه د دین ننه د سا دین شوم ننه خان او ننه د بل شوم

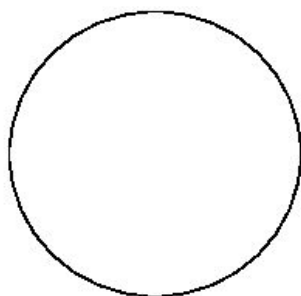
يو كاغذ دې کرم بې کاره یمه پروت په لویه لاره
یا د باد په مخکښې زغلم، یاد پښو لاندې غوښل شوم

ننه دې ځان ته رانزدې کرم ننه دې خپل ننه دې پردې کرم
ننه دې خله په مینه راکړه ننه اوده دې په څنگل شوم

د سرو شونډو خندا دې د مستی هرې ادا دې
ستا په مینه کښې جلیل کرم او غافله د رب خپل شوم

خدائې کوچې سم سره ووم زه یو ځلنده غمه ووم
خوچې تا پسې پسې شوم، بڼه کړلې په ازل شوم

ما سائر وې ته زمائې خوتنه ډېره بې وفائې
راته ښکاری چې دنیا ئې بڼه ده پوهه دې په چل شوم

گرانہ زندگی

وائی شوک به وائی چہی اسانہ ده
دا زندگی نوره ماته گرانہ ده

وينه مې نن او چې د بدن شوله
غوبښه ټوله توئی زما د تن شوله
ما خزان وخلي سپرلې او نه لید
پاڼه هره زېږه د چمن شوله

هره ورځ مې بده د بېګانه ده
دا زندګۍ نوره ماته ګرانه ده

خلق د دنیا ماته کنځل کوی
سپک شومه په سپک نظر کتل کوی
څنګ له د چا تلې نه شم ویرېږمه
دارې مې د سپو په شان د اړل کوی

وی به په چا روغه په ما وړانه ده
دا زندګۍ نوره ماته ګرانه ده

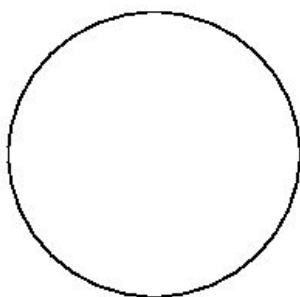
نوم د خدای په ژبه اغستې نه شم
شپه ده خوزه شپې ته شپه وئې نه شم

ناستی مې څو کي په سوچ وخیال دی نن
دا فکر مې خوری چې لیونې نه شم

حېران یم حقیقت د مې که افسانه ده
دا زندگی نوره ماته گرانه ده

ما خاورې سائر چې په چا ناز کوو
هغې بې وفا کار د غماز کوو
سرو مال هر څه مې پرې شیندلی وو
خو ده مې د د شمن سره ساز باز کوو

خپل مې شو دشمن گيله د چا نه ده
دا زندگی نوره ماته گرانه ده

د ژوند رموز

يورب د ځان اسره کړه نه چې د بل د زلف اسير شي
چې تل رب در سره مل وي نه په يو ميدان به زير شي

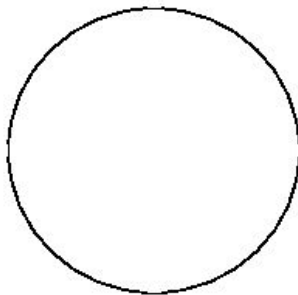
خبر د هر چا د رب غواړه پټ په دې کښې به دې خبر وی
بل ته دام د فریب مۀ ږده چرته خپل دام کښې به گېر شي

خوږ د گورۍ په شان نۀ شی گنې خلق به دې تېر کړی
نۀ شی زهر چې دې توکړی نۀ سخا بوتی د گنډ پر شي

اوږه کوزه لره کور کښې لوړ مقام که بهر غواړې
که کور سپک شوې بیا به ورک شي په نه خلقو کښې به شمېر شي

عزت ورکړه عزت واخله ډېره بڼۀ نقده سودا ده
بل ردروند گنه د ځانه چې د پاؤ نه شمار په سپر شي

بڼۀ امر به شی سائره دا د ژوند د رموز ایزده کړه
او که مدام په هوا سورئې نود خلقونه به هېر شي

ڀنده مينه

نه شوه نصيب ڪنهي مڃي خدا د مينڀي
تاله ترغه مڃي شوه دنيا د مينڀي

ما په خيالونو ڪنهي محل جوږو
ڊپر په هنر ڊپر مڃي په چل جوږو
د ورايه ٽولو غمازيانو خندل
او ما په گوتو خپل ازل جوږو

خو پوهه نه شوم په سودا د ميني
تاله ترغه مې شوه دنيا د ميني

د پرو وې مۀ كوه فضول خواري ده
خان به رنخور كړې مينه بيماري ده
ځنې خپلوانو به مې لاس نيولو
خو ماوې نه منم عبث زاري ده

څۀ ووم عجب په انتها د ميني
تاله ترغه مې شوه دنيا د ميني

وومۀ نادان ځان مې دانا گڼلو
په كل مخلوق مې ځان بالا گڼلو
د خپل پردی هېو تميز مې نه وو
د سردشمن مې خپل اشنا گڼلو

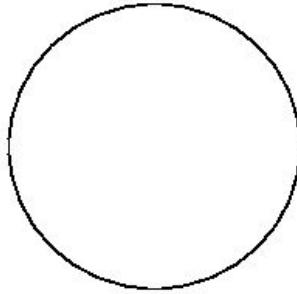
جوړ شو اشنا راته بلاد ميني
تاله ترغه مې شوه دنيا د ميني

ما خو په دې دنيا وفا كته
 تورې تيارې وې ما رڼا كته
 د انتظار د لوتې شپې نه وروستو
 ما سپين ماتي پيا د سبا كته

خو نه شو په ما چرې سبا د مينې
 تاله ترغه مې شوه دنيا د مينې

زه سائر اوس نصيحتونه كووم
 او د عاشقانو منتونه كووم
 پخپله او رد عشق لمبه لمبه كړم
 د ډېر تكليف پوكي اهو نه كووم

بس كړئ توبه كړئ د هر چا د مينې
 تاله ترغه مې شوه دنيا د مينې

د تقدیر وړان

د تقدیر وړان په تدبیر جوړیږی نه
دا فطرت دے او فطرت بدلیږی نه

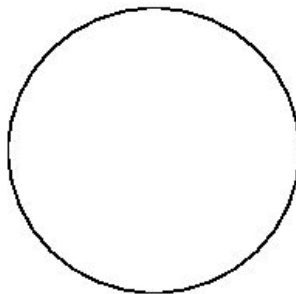
غربہ اوخوزی خوئی نہ دا یو متل دے
د عادی عادت پہ چار نور پری نہ

خہ احمق ئی چہ ہر کانی تہ لعل وائی
ہر یو کانرے لکہ لعل خلی پری نہ

د دنیا وارہ کارہ ئی پہ نصیب دی
اوچ لرگی دی او پہ زور نبغی پری نہ

د شری پہ توکی عبث خواری ئی او کرہ
خودا پہ اصل دے تک تور سپین پری نہ

لیونے سائر د گل پہ طمع ناست دے
او پہ ما تورہ زمکہ گل توکی پری نہ

فرقان

ويښ شه مسلماننه لږ خو ځان اوپېژنه
نور دينونه پريږده دين اسان اوپېژنه

سوچ او کړه په ځان غافله څه له راغلي وي
بيا په څه مقصد په رتبه غوره گرځېدلي وي
دا د رب احسان وولږ احسان اوپېژنه
نور دينونه پريږده دين اسان اوپېژنه

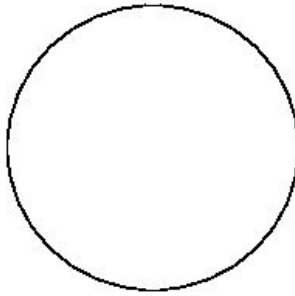
بنده دهغي رب شه چې شريک په نامه نه لري
يوکن فيکون ذات دے محتاجي د تعريف نه لري

مات کړه بتان مات کړه يو رحمان او پېژنه
نور دينونه پريږده دين اسان او پېژنه

ستا سره قران د ډښه لري د ژوند کامل نظام
ترياق د ډډه په سنت محمد کښي دي شامل تمام
چې پرې حق باطل بېلېږي دغه فرقان او پېژنه
نور دينونه پريږده دين اسان او پېژنه

دا څه اوشوپه تا چې تابعدار د معصيت شولې
رسی د اخوت شلولې او ښکار د عصبيت شولې
راهی د راه حق شه حق کاروان او پېژنه
نور دينونه پريږده دين اسان او پېژنه

ډېر د ډيو سائر چې په رڼا ورځ تند کونه خوری
بورالکه چمن کښي په گلونو چور لکونه خوری
گرځي گلان نه پېژني خوته گلان او پېژنه
نور دينونه پريږده دين اسان او پېژنه

دنیا او بقا

د دنیا په ژوند کې مې ګوری بقا
بې وفاده پکې نشته د مې وفا

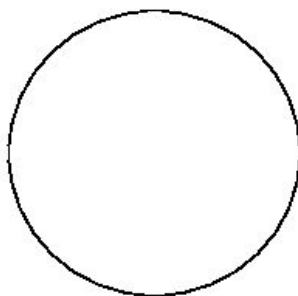
ڊپر هاماڻ او ڊپر شداد دنيا لڊلي
وايه څه شو نخبه ئي نشته په دنيا

شمېر گلونه مې د وړاندې را زرغون شو
باغ هغه د ځو گلونه شوفنا

ارمانونه پټ سينه کښې هر چا يوړل
پوره نه شول د چا څه مدعا

د سپکۍ په شان د اوو ژرندو تېر شوم
هله پوهه شوم څه دروغ څه دی رښتيا

زه سائر چي کله دا حقيقت وایم
بيا کوی خلق په ما پورې خندا

استقلال

غايی سپی به غايی ترې نه مه کوه خطر
زه په خپله لاره په منزل لره نظر

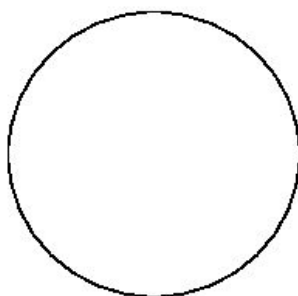
پخه که اراده وی خو چې مل ئې استقلال نه وی
مقصد سره د مینې چې د شمع پتنگ حال نه وی
اکثر د داسې خلقو وی شکست په مقدر

زۀ پۀ خپلہ لارہ پۀ منزل لره نظر

فام اوکره میری ته چې خو خو ځله پسپاشی دے
نېمه لاره لار شی خو واپس شی او په شاشی دے
خیږی او غورځیرې خوروان وی په سفر
زۀ پۀ خپلہ لارہ پۀ منزل لره نظر

شاهین ئې دا قبال لره نظرونه عقابی لره
هدف ته رسېدو ته دې په زړه کښې بې تابې لره
اوچت لره پرواز دې او خواړه لره وزر
زۀ پۀ خپلہ لارہ پۀ منزل لره نظر

رب د هغو مل وی چې په رب باندې توکل کوی
لگی سرد لاندې بندگی چې څوک د بل کوی
رینتیا وائی قسم دے په سائر کوہ باور
زۀ پۀ خپلہ لارہ پۀ منزل لره نظر

قران

په دې مه شه چې خوک تاخه رنگ له ستائی
تل هغه کوه چې رب دې درته وائی

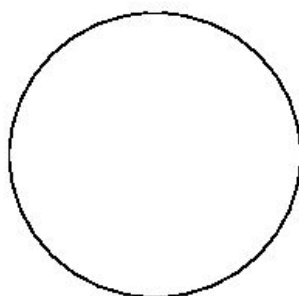
پاس د رب فرمان قران دوږو کښې پروت دے
دا رواخه ځان پرې پوهه کړه چې څه ښائی

دا عبث نه دی خبرې چې ترې گرځي لري لري
دا فرمان مود خالق دے دی لعلونه ملغلري

په لفظ لفظ ده عامل شه صالحانو کښې شامل شه
دا منم چې مسلمان ئې خو ايمان باندې کامل شه

د ائين دے دا دستور دے دا رڼا ده دا یو نور دے
هر عاقل پرې ښه پوهیږي چې خاوند لږ د شعور دے

پاخه پتې سترگې واکړه ناینا ئې ځان بینا کړه
سیم و زرد جهان ستا دی خو جهان پرې لږ رڼا کړه

د نفس بندگی

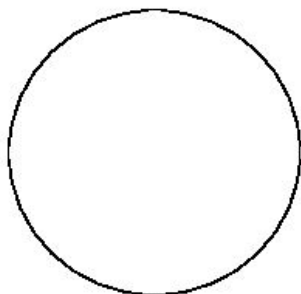
سائره بس کړه دالش پش زندگی
ډېره دې اوکړله د نفس بندگی

ژوند دې عبث په دنیا تېر کړلو
د رب بنده وې رب دې هېر کړلو
ځان دې د نفس په دام کېر کړلو
وی نامراد د داسې کس زندگی

سر دې راكوز كړه خپل گرېوان اوگوره
 ځان بڼه په غور په دهیان اوگوره
 بیا سترگې پرانېزه جهان اوگوره
 تا اسره كړی د تپس زندگی

تل اموخته په بده لار شولې
 ځكه بې وسه بې اختیار شولې
 خلاص په دنیا كښې د وقار شولې
 توبه توبه مې د بې وس زندگی

نن درته وخت د سر عام اووایه
 په خاص او عام د حق پیغام اووایه
 بڼه ئې په لوړه بڼه ئې په بام اووایه
 سبا به نه مومي یو خس زندگی

ارمان

ارمان به هله زما درشی وروره چې ټول غم دې په سر شی
 بیا لکه مچ منگولې مروړه چې دې اشنا ادهر ادهر شی

ارمان به اوکړې زه به نه يم اوس مې کړه خپل چې درسره يم
د هغې وخت په ژړا څه کړم چې مې تالو ژبې له ورشي

بيا که په چغو ژاړې يا دې بهيرې اوښکې لارې
ئې به د خلکو د پشاړې که دې زخمی مخ او کپړشي

لږې خبرې مې ترخې دي خو ټولې ستا په حق کښې ښې دي
د نصيحت ډکې توخې دي چې يار مې بچ د بد نظر شي

ستا خوشحالي مې مدعا ده د رب نه دغه مې دعا ده
ښه ځلنده لکه نمرشي چې په سائر باندې اختر شي

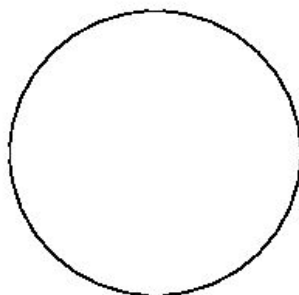
کله بنه او کله بد

د دنیا ژوند کله بنه وی کله بد
دا فطرت به د دنیا وی تر ابد

لږه راوړی خوشحالی زړه په خندا کړی
بیا غمونه پسې سم وی قد په قد

کله پورې کله سپوره ئې رواج دے
او کله ډېر وی نعمتونه څه بې حد

څه عبث سائره زړه ورپورې تړې
بنه پرې پوهه ئې زور په زیر او شد په شد

ليونے

ليونے وے چي پھڙ ٺھ پھڙ
يا غرڇه وے چي پھڙ غرونو گرڇڻ

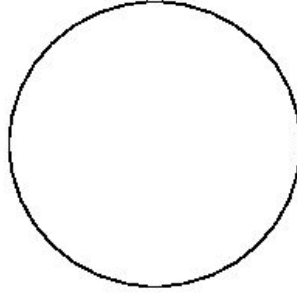
د تودو سرود ژوند احساس مې نۀ وے
يو بوتۍ وے چې بس هسې ږځېدلې

د بڼۀ بد د پېژندو حس مې اودۀ وے
شپه او ورځ مې د دنيا نۀ پېژندلې

نا جائزې په دنيا مې بڼې ليدلې
نۀ رنگ مې بدلېدلې نۀ مې غنې اودرېدلې

چار تېلے ، چاپه وازه خله کنځلے
ما هيڅ هم نۀ وئيلے بس پت پت مې خندېدلے

بې حسابۀ خلاصېدو مې مقدر
خبر دے دلته که په کانو چا ویشتلے

سحر بی نور

یو سحر دے خوبے نور دے
عجیبہ غوندے کلتور دے
بس یو ظلم دے او زور دے
غل پہ شور دے وائی چور دے

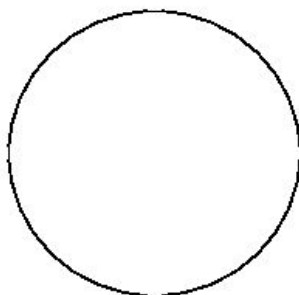
قاتل وائی مسیحایم
وائی دھر مرض دوائیم

لیونی پسے تے ول زغلی
خدائے گوهر سرے شمکور دے

دے برد زہرو پیالہ بنائی
خنبہ پہ مینہ راتہ وائی
پہ دوائے راتہ ستائی
خو غرض ئے پہ زپہ نور دے

یو اتن پہ کور او کور دے
یو مستی دہ تنگ تے کور دے
ہغہ بل دے کہ مے ورور دے
دھوا پہ تے سو سور دے

تل سائرہ پہ خطا وے
ہم قابل دے سزا وے
تہ پہ طمع دہغہ چا وے
چی نن پر مخی نسکور دے

همت

راشه او راشه لږ خو په ساه شه
پريږده غمونه او په خدا شه

پريږده غمونه تر خوبه ژاړې
گرځې پنبې ابله شلېدلې غاړې
ځان دې رنځور کړو بڼه توانا شه
پريږده غمونه او په خدا شه

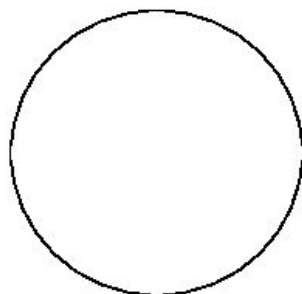
ژوند د دنيا ټول معمور د غم وي
لږه خدا وي باقى ماتم وي

چې څه قسمت وی تۀ پرې رضا شه
پرېرډه غمونه او په خدا شه

چې څو ژوند مۀ ئې خورې به سپرې
دائې دستور دۀ ما څه له چیرې
دا ستړی ژوند دۀ ترینه اشنا شه
پرېرډه غمونه او په خدا شه

همت پیدا کړه مرد میدان شه
ځلنده ستورې پاس د اسمان شه
په تورو شپو کښې جوړه رڼا شه
پرېرډه غمونه او په خدا شه

د خوار سائر دا پوره ارمان کړه
په ښکلی مخ دې خور یو مسکان کړه
د زخمی زړونو مرهم دوا شه
پرېرډه غمونه او په خدا شه

محبت

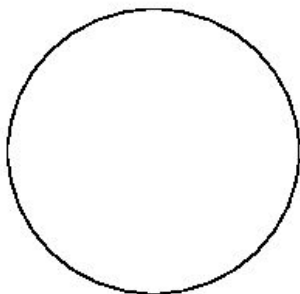
نن سبا کښې حقیقې محبت نشته
هسې تش دی فریبونه الفت نشته

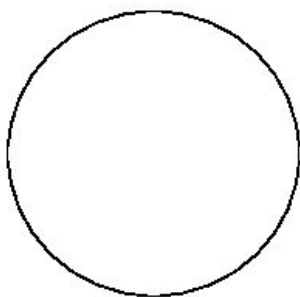
عاشقی ہم د پیسوپہ چال چلیری
ورک هغه دے چي ورسره دولت نشته

رقابت کنبی رقیبان کامیابی مومی
تشی مینی دی دخلی صداقت نشته

مینہ اور د هجران دے خان پری سپزه
هسي خان به کرې ستي پکنبی راحت نشته

او چي جنازي پکنبی د تنگ وفا وتلی وی
بس کره سائره د دي مینی حاجت نشته

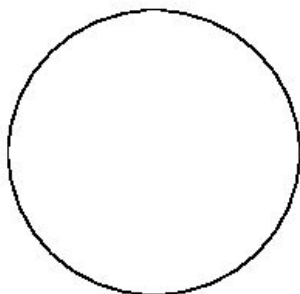

نیمگري خواری

څوک چې نه منی د خپل مشر خبرې
تل نصیب به وی د هغه ځوان ډغري

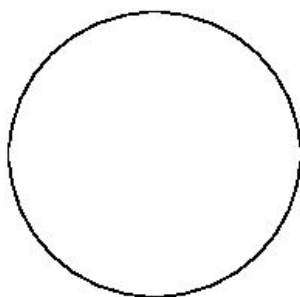
شام دام به د تیارې په موگی لویږي
هم په لاره ئې راځی کندي کمرې

ملگرو را پاڅی دا کاره نېغول غواړی
د ظلم او د زور دا تور نظام بدلول غواړی

د یو ادم اولاد یو ، په غټ او په کچ یاد یو
د فرق او امتیاز دا لوړ دیوال نړول غواړی

څوک خوری د چرگ پسانی څوک الوزوی خراپې
د عدل او انصاف دا شمع بیا بلول غواړی

چې مې پکار نه راځي په هغې خپل به څه کړم
يا چې مې لار کښې پرېږدي په هغې مل به څه کړم

او چې ئې سينه کښې دا خلاص شمع روښانه نه وي
لاس دې څوک نه راكوي تشه منگول به څه کړم

او يا چې د پت وفا په خوا چرې تېر وټې نه وي
نو په لويو بريو څه کړم او لوټې اوربل به څه کړم

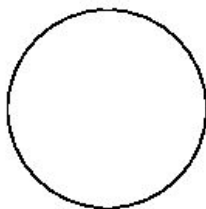
دورنگی

چې مړ وینمه نو مرگ راته رایاد شی
جوړ محل د تصور زما برباد شی

تر مې اوښکی مې په مخ قطار قطار شی
روح مې لېر شان د شیطان د قېد ازاد شی

سوچ مې واخلي او د فکر په تال ځانگم
لاس او پښې توبه تائب مې د فساد شی

لېر ساعت له بڼه د ځان نه پارسا جوړ کړم
خو ساعت وروستو بیدار راکښې جلاد شی

خلق وائی اووایه خوڅه اووایم
د ژوند تاوده او که ساره اووایم

د وخت د کوم گوذار قصه اوکړمه
زه ئې خواږه او که تراڅه اووایم

د ستم گر کوم یو ستم اوژاړم
درته ئې بد او که زه بڼه اووایم

که مې د یار ادا نڅره اوستایم
زه ئې خندا او که غصه اووایم

وائی سائر په زړه مې ډېر څه دی خو
بیا به خفه شی که هغه اووایم

دار

خوک چي خان ته اونييار وائي اونييار نه دے
بي وقوف دے په دے راز خبردار نه دے

متلوننه که چا ډېر واره ازده کړل
تش متلې شه د عقل معيار نه دے

چي په حق باندې په تېس ژبه رانغاړي
دا ظالم د مشرۍ دې حقدار نه دے

يا چي غم کښې دې خوک خپله بنادي گوري
دغه خپل دې په خپلوی کښې غم خوار نه دے

زه سائر به شام مدام حقيقت وایم
که منصور غوندې په دار شوم نو دار نه دے

تغیر

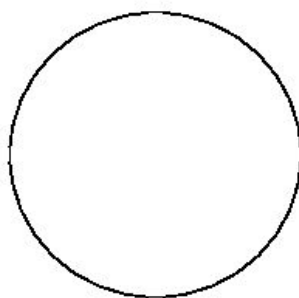
کله ریژمه وچ بنگ شم، کله ونه دلونگ شم
کله رنگ لکه بد رنگ شم، کله څنگه کله څنگ شم

کله میاشت د پشکال شم، ورنده بڼه بې مثال شم
کله پسکه په خله گرځم بڼه سپره شمه لښک شم

کله طمع د انسان کړم، ځان د کمره اویزان کړم
کله رب ته په زاری شم، او د هر چا نه په سنگ شم

کله سره سترگې ژړیږم، کله خاندنم خوشحالېږم
کله اوږد عمر غواړم، کله زه د ژوند نه تنگ شم

چې تر عمره په یو حال د هغه یو رب ذوالجلال د
زه خو انسان متغیر یم، وایه چا سره په جنگ شم

بندیوان

بندیوان د غلامی په لوئے زنجیریم
لویه خدایه ستا په زمکه نن زهیریم

په مظلوم باندې د ظلم انتها شوه
فرياد نه اوري ظالم وائي بې ضمير يم

د محنت او مشقت څه قدر نشته
چې نقدی وی ورسره وائي کيږ يم

اميران مې د قانون سره لويېږي
دې غريب ته په گوياشي چې زه تير يم

د مظلوم د آه يو داسې طوفان غواړم
چې بيا وائي زه بهير يم زه بهير يم

چې تندم د هر غريب پري خفه نه شي
او چې دا نه محسوسې چې زه فقير يم

بنکله دے وطن زما

بنکله دے وطن زما ، بنکله د جھان دے
خان به پرې قربان کړمه دا زما ایمان دے

بنکله دے وطن زما بنکلی ئې بادونه دی
هر خواته چې گورمه رنگ په رنگ گلونه دی
زار ئې د فصلونو شم زار ئې د خوندونو شم
کانی ئې لعلونه دی سره زر ئې سپندونه دی

چرتنه خود شتونه دی چرتنه نخلستان دے
خان به پرې قربان کړمه دا زما ایمان دے

په ډیرو قربانو سره مو دا وطن گټلے دے
بیا د حفاظت د دې مونږ پوخ قسم خوړلے دے
سترگې به تری اوباسو څوک چې ورته بدگوری
خو څو ځله مونږه دې دنیا ته ځان بنودلے دے

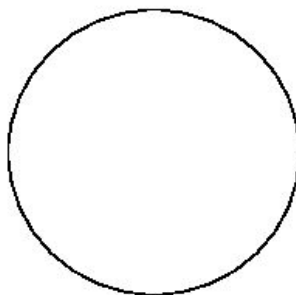
دا زموڼې آن دے هم دا زموڼېه شان دے
ځان به پرې قربان کړمه دا زما ايمان دے

افغان که پنجابيان يو موڼېه وروڼه وروڼه يو
د سنڌه که د بولان د يو گلشن گلونه يو
ستوری د ملت يو موڼې د يونبى امت يو موڼې
يقين په يو الله لرو ولا پرې لکه غرونه يو

يو زموڼېه دين دے او يو زموڼېه قران دے
ځان به پرې قربان کړمه دا زما ايمان دے

پته پناه نه وایم زه سائر په جار ویم
يو وارې ئې نه وایم بڼه ئې په بار بار ویم
نه ویره د چا کوم نه شرم حیا کوم
خه چې مې په زړه دی واوړه هغه په بازار ویم

شنه سپینه جهنډه لری نوم ئې پاکستان دے
ځان به پرې قربان کړمه دا زما ايمان دے

دعا

سوال کووم زاری کووم یونوے جهان غواړم
د رب نه په دې سیمه بڼه د مینې باران غواړم

د پرو نفرتونو مې چمن تالواله کړلو
ځکه دواړه لاس مې ربه پورته په دعا کړلو
زمکه شوه ازغینه زه کرل پرې گلان غواړم
د رب نه په دې سیمه بڼه د مینې باران غواړم

گلونه د یو باغ یو خود یو بل نه بې زاره یو
بهر نه ښکارو یو خو په دننه پاره پاره یو

زۀ د رنگ په رنگ گلونو يو گلستان غواړم
د رب نه په دې سيمه بڼۀ د مينې باران غواړم

مينه مينه نشته د ځيرې ټول د خولې کوو
د وس پورې خبره ده چې اوشی بيا حملې کوو
خدائے گو په مخونو د ريښتاؤ مسکان غواړم
د رب نه په دې سيمه بڼۀ د مينې باران غواړم

داسې يو جهان و ځي هر خوا ته خوشحاليانې و ځي
ورک د زړونو غم وې او چاپېره خنداگانې و ځي
دا مې د ځي ارمان خدايه پوره مې ارمان غواړم
د رب نه په دې سيمه بڼۀ د مينې باران غواړم

زۀ سائر په خواره خله خالقۀ دا دعا کووم
بادشاه ئې قبلونکې ربه تا ته التجا کووم
ډېر ئې اوژل نور په خدا مسلمان غواړم
د رب نه په دې سيمه بڼۀ د مينې باران غواړم